

ПРИНЦИП НЕЗВОРОТНОСТІ ДІЇ ЗАКОНУ У ЧАСІ У СПОРТИВНИХ ПРАВОВІДНОСИНАХ

ТИХОНОВА Марія Анатоліївна - кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін Факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ

УДК 340.1

Спорт и физическая культура является неотъемлемой частью развития здорового общества, а как следствие – развитого государства. Спорт хотя и называют социально-экономическим феноменом XX XXI веков, но, тем не менее, он пронизывал человеческую жизнь еще с доисторических времен.

Но пока наша страна все еще отстает в развитии спортивной отрасли (как профессиональной ее части, так и любительской, и это несмотря на успешное проведение Евро-2012) от ведущих и экономически более развитых стран мира от США и Канады, Японии и Франции, от Финляндии и Норвегии, от Швеции, и Германии, Китая и от ряда других стран. И на сегодняшний день существует ряд проблем правового характера в спортивных отношениях. Так, в нашей стране до сих пор не решен вопрос по определению спортивных отношений в качестве комплексной отрасли права или комплексной отрасли законодательства. В нашей стране не принято говорить среди ученых и об особенностях спортивных правоотношений. В предлагаемой статье мы попытались осветить такую особенность этих правоотношений, как действие одного из основных принципов права – принципа необратимости действия закона во времени и возможностей, последствий дальнейшего законодательного игнорирования проблем спорта.

Ключевые слова: спорт, спортивное право, спортивные правоотношения, принципы права, принципа необратимости действия закона во времени, комплексная отрасль законодательства, допинг, WADA, Всемирное антидопинговое агентство, запрещенные препараты/вещества и методы, спортсмен.

Вступ

Спорт і фізична культура є невід'ємною частиною розвитку здорового суспільства, а як наслідок – здорової держави. Спорт, хоч і називають соціально-економічним феноменом XX-XXI століть, але, тим не менше, він пронизує людське життя ще з доісторичних часів.

Україна відстає в розвитку спортивної галузі (як професійної її частини, так і любительського і це незважаючи на успішне проведення Євро 2012) від провідних і економічно більш розвинених країн світу – від США і Канади, Японії і Франції, від Фінляндії і Норвегії, від Швеції, Китаю і від ряду інших країн. У сучасному житті країни існує низка проблем правового характеру в реалізації спортивних відносин. Зокрема, в нашій країні досі не вирішено питання щодо визначення спортивних відносин у якості комплексної галузі права чи комплексної галузі законодавства. Дослідження особливостей спортивних відносин носить поодинокий характер і не вирішують всього комплексу питань пов'язаних з їх реалізацією. У запропонованій статті автор намагався висвітлити таку особливість цих правовідносин як дію одного з основних принципів права – принципу незворотності дії закону у часі і можливості, наслідки подальшого законодавчого ігнорування проблем спорту.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Н. В. Бордюгова досліджувала місце спортивного права в національній правовій системі [6], А.М. Апаров написав та видав посібник зі спортивного права України [7], але такої особливості спортивних правовідносин, як дія у спорті принципу незворотності дії закону в часі і наслідків цього ще в Україні окремо ніхто не розглядав.

Метою даної статті є дослідження принципу незворотності дії закону в часі та його обмеження в спорті.

Постановка проблеми

З курсу теорії держави і права нам відомі дві самостійні, але тісно пов'язані між собою, невід'ємні один від одного системи – система права і система законодавства. Співвідносяться вони між собою як зміст і форма.

Система права – це об'єктивно обумовлена системою суспільних відносин внутрішня структура права, яка складається з взаємопов'язаних норм, логічно розподілених за галузями, підгалузями та інститутами. Елементами системи права, звідси є – норми права, інститути права, підгалузі права і галузі права [1, с. 266-270].

Система законодавства – зовнішня форма права, що виражає будову його джерел, тобто систему нормативно-правових актів. Право не існує поза законодавством, а законодавство в широкому його розумінні і є право. Структура системи законодавства, тобто внутрішня її організація і способи впорядкування нормативно-правових актів, так само ділиться на галузі законодавства, підгалузі і інститути [2, с. 331-332].

В ідеалі галузі права повинні збігатися з галузями законодавства.

Але на сьогодні в Україні і в світі існують відносини, що не є самостійною галуззю права і не є галуззю законодавства – це спортивні відносини. Ці відносини не мають ні самостійного предмета, ні методу правового регулювання, а отже, не є галуззю права. Але ми маємо окремий закон «Про фізичну культуру і спорт» [3], що

недостатньо для того, щоб говорити про спортивне право як галузь законодавства. Адже, наприклад, трудові відносини між спортсменом і клубом будуть регулюватися не тільки нормами Закону України «Про фізичну культуру і спорт», а й обов'язково нормами Кодексу законів про працю, майнові відносини, а також немайнові у сфері спорту регулюються цивільно-правовими нормами, питання відповідальності спортсмена, клубу, лікаря та інших учасників спортивних відносин так само регулюються нормами Цивільного кодексу України, у спортивних відносинах досить часто укладаються не трудові контракти, а цивільно-правові договори, проблеми проявів расизму під час проведення спортивних змагань підлягають регулюванню в межах кримінального права, а відносини щодо організації змагань досить часто регулюються нормами адміністративного права тощо.

Крім цього, законодавчі акти, якими регулюються відносини у сфері спорту не володіють такими необхідними характеристиками для виділення їх в окрему галузь законодавства як єдність форми і єдність змісту – акти галузі повинні бути впорядковані таким чином, щоб складати єдине ціле, і ці акти повинні містити єдність принципів правового регулювання, єдність джерел формування норм, єдність основних положень.

С.В. Алексєєв виділив спортивне право в комплексну галузь права і дав наступне визначення: спортивне право – це спеціалізована комплексна галузь права, що представляє собою пов'язану внутрішньою єдністю систему взаємопов'язаних правових, а також корпоративних норм, якими закріплюються основні принципи, форми і порядок фізкультурно-спортивної діяльності, що включає органічний комплекс наступних суспільних відносин: трудових і соціального забезпечення, державно-управлінських, фінансових та ресурсного забезпечення, господарських (підприємницьких), кримінально-правових, відносин у сфері спортивної травматології і протидії застосуванню допінгу, міжнародних, процесуальних відносин

щодо врегулювання спортивних суперечок, а також інших відносин, пов'язаних з фізичною культурою і спортом [4, с. 133]. Цю точку зору підтримала і Є.В. Погосян [5, с. 3].

З цією точкою зору не можна погодитись з ряду причин. Комплексна галузь права повинна відповідати ряду ознак: 1) предметом комплексної галузі повинна бути група якісно однорідних суспільних відносин, врегульованих нормами права – чим спортивне право не володіє – сфера спорту об'єднує в собі цивільні, міжнародні, адміністративні, трудові і т. д. відносини; 2) ця група відносин повинна бути об'єднана єдиною метою – через роз'єднаність суспільних відносин відповідно ми бачимо і роз'єднаність їх цілей (наприклад мета спортивного клубу – отримання прибутку, участь у міжнародному змаганні, ці відносини будуть регулюватися не стільки нормами національного права, скільки нормами міжнародного права і права *bye-law* відповідних міжнародних організацій; відносини же у сфері аматорського спорту, наприклад між фітнес-клубом і любителем спорту, що мають на меті з одного боку, – отримання прибутку (фітнес-клуб), з іншого боку – красиве тіло, здоров'я (любитель спорту) – найчастіше будуть регулюватися в першу чергу, нормами цивільного права; і 3) ця група відносин не повинна вимагати єдиного специфічного методу регулювання.

Крім цього, відносини, що складаються у сфері спорту, досить часто регулюються не тільки нормативно-правовими актами, а й внутрішніми правилами, які встановлюють спортивні організації відповідно до регламентів міжнародних, спортивних організацій – найчастіше це стосується правил участі в змаганнях, правил організації та проведення змагань.

Отже, можна говорити про спортивне право як про комплексну галузь законодавства – про систему нормативно-правових актів, що регулюють суспільні відносини, що складаються у сфері фізичної культури і спорту.

Виклад основного матеріалу

Спортивні правовідносини мають низку особливостей, які іноді протирічать не тільки законам України, але навіть Конституції України. Однією з цих особливостей є не дія у спорті принципу незворотності дії закону в часі. Найчастіше не дія цього принципу проявляється у справах щодо звинувачення спортсмена у використанні заборонених препаратів/речовин або методів (допінгу) відповідними міжнародними спортивними організаціями і притягнення спортсмена до відповідальності за використання допінгу. Ініціатором перевірки спортсмена на використання допінгу може бути або міжнародна організація з відповідного виду спорту або WADA у будь-який час з моменту забору проби протягом 10 років. За наявності у пробі спортсмена допінгу він притягується до наступних заходів відповідальності: результати участі в змаганнях спортсмена анулюються, і він може бути дискваліфікованим на рік, декілька років або довічно. Під час дискваліфікації спортсмен не має права під час терміну дискваліфікації брати участь ні в якій якості в змаганнях міжнародного рівня [8, с. 75-76]. При цьому спортсмен притягується до відповідальності у будь-який час з моменту виявлення заборонених препаратів/речовин або методів у пробі.

Стаття 58 Конституції України встановлює один з основних принципів права – принцип незворотності дії закону у часі. Відповідно до означеної статті закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи [9]. Ніхто не може відповідати за діяння, які на час їх учинення не визнавалися законом як правопорушення.

У рішенні Конституційного Суду України від 9 лютого 1999 року N 1-рп/99 зазначено, що дію нормативно-правового акту в часі треба розуміти так, що вона починається з моменту набрання цим актом чинності і припиняється з втратою ним чинності, тобто до події, факту застосовується той закон або інший нормативно-право-

вий акт, під час дії якого вони настали або мали місце [10].

Правова позиція, яка висловлена Верховним Судом України в постанові від 22 лютого 2017 року у справі № 6-2705цс16 підтверджує, що за загально визнаним принципом права закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі [11].

Принцип неприпустимості зворотної дії в часі нормативних актів знайшов своє закріплення в міжнародно-правових актах, зокрема і в Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини (стаття 7) [12], Загальній декларації прав людини (ч. 2 ст. 11) [13]. Цей принцип передбачений у конституціях багатьох країн світу [14; 15].

Норма ст. 58 поширюється на всі види юридичної відповідальності [16].

Отже, за загальним правилом закон зворотної сили не має. Це правило надає визначеності і стабільності суспільним відносинам. Це означає, що закони поширюють свою дію тільки на ті відносини, які виникли після набуття законами чи іншими нормативно-правовими актами чинності.

Винятки з цього правила рідкісні і допускаються:

а) за наявності вказівки в законі про надання йому (або окремим статтям) зворотної сили;

б) у загальному правилі про неодмінне надання зворотної сили кримінальному закону, який скасовує або пом'якшує кримінальну відповідальність [17].

У той же час у міжнародному спортивному праві сформульовані неписані правові принципи «*lex sportiva*», яким повинні підкорюватись як національні, так і міжнародні спортивні федерації, поза залежністю наявності або відсутності таких принципів у їх законодавчих актах і регламентах і поза залежністю від відповідності цих принципів внутрішньому державному праву [18].

Одним із принципів «*lex sportiva*» є принцип відсутності зворотної сили закону відповідно до якого незалежно від часу порушення справи при здійсненні будь-яких процесуальних дій застосовується за-

конодавство, що діє в момент здійснення цих дій [19].

У ч. 3 ст. 9 Закону України «Про антидопінговий контроль у спорті» встановлюється, що санкції за порушення антидопінгових правил та порядок їх застосування визначаються відповідно до Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті та антидопінгових правил [20].

У міжнародній конвенції про боротьбу з допінгом у спорті у ст. 12 встановлюється, що держави-учасниці Конвенції¹, коли це доцільно: заохочують і підтримують проведення спортивними й антидопінговими організаціями, що знаходяться під їхньою юрисдикцією, допінг-контролю відповідно до Кодексу, в тому числі контроль без попереднього повідомлення, тестування поза змаганнями та під час них; б) заохочують і підтримують укладання спортивними організаціями та антидопінговими організаціями угод, що дозволяють їхнім учасникам проходити тестування належним чином уповноваженими групами допінг-контролю з інших країн; с) зобов'язуються надавати сприяння спортивним організаціям і антидопінговим організаціям, що знаходяться під їхньою юрисдикцією, в отриманні доступу до акредитованої лабораторії допінг-контролю для проведення аналізів з метою допінг-контролю [22]. Відповідно до п. 2.1.1 Антидопінгових правил національного антидопінгового центру України персональним обов'язком кожного Спортсмена є забезпечення того, щоб жодна із Заборонених речовин не потрапила до його організму. Спортсмени несуть відповідальність за будь-яку Заборонену речовину, її Метаболіти чи Маркери, виявлені в будь-якій Пробі, відібраній у них [23].

У той же час відповідно до п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституції України виключно законами України визначаються засади цивільно-правової відповідальності; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них [9]. Відповідно до офіційного тлумачення положення п. 22-

¹ А Україна є такою державою, ми ратифікували цю конвенцію у 2006 році [21]

ч. 1 ст. 92, наданого в Рішенні Конституційного Суду № 7-рп/2001 від 30.05.2001 за своїм змістом п. 22 ч. 1 ст. 92 Конституції України спрямований не на встановлення переліку видів юридичної відповідальності. Ним визначено, що виключно законами України мають врегульовуватись засади цивільно-правової відповідальності (загальні підстави, умови, форми відповідальності тощо), підстави кримінальної, адміністративної та дисциплінарної відповідальності – діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями (основні ознаки правопорушень, що утворюють їх склад), та відповідальність за них. У такий спосіб Конституція України заборонила врегульовувати зазначені питання підзаконними нормативно-правовими актами та встановила, що лише Верховна Рада України у відповідному законі має право визначати, яке правопорушення визнається, зокрема, адміністративним правопорушенням чи злочином, та міру відповідальності за нього [24].

Конституція України має найвищу юридичну силу і співвідношення міжнародних договорів та внутрішньодержавного права має розглядатися з урахуванням цього положення. Той факт, що визнання та гарантування прав і свобод людини та громадянина в Україні відбувається не тільки відповідно до загальноновизнаних принципів і норм міжнародного права, але й згідно з Конституцією України, підтверджує вищу юридичну силу конституційних норм [25, с. 85-87].

Отже, ми маємо неузгодженість положень національного законодавства щодо принципу незворотності дії закону у часі в спортивних правовідносинах. З одного боку, світовий спорт встановлює правила, відповідно до яких Україна, наші спортсмени повинні дотримуватись норм «lex sportiva», навіть якщо вони мають розбіжності з національним законодавством. І одним з цих правил є принцип відсутності зворотної сили закону. А з іншого боку, Конституцією України прямо передбачений принцип незворотності дії закону у часі і жоден з національних законів

не може суперечити Конституції України. В майбутньому ми можемо зіткнутись з наступною ситуацією – спортсмени та/або обслуговуючий персонал спортсмена (менеджери, лікарі, тренери і т.д.), щодо яких відповідними міжнародними організаціями було винесено рішення про використання допінгу під час змагань, та встановлено відповідні міри відповідальності можуть подати позов до суду загальної юрисдикції² про визнання незаконним винесеного щодо нього рішення про використання допінгу, якщо відібрана допінг-проба була повторно перевірена після проведення змагань і відшкодування завданої незаконним рішенням шкоди – як матеріальної, так і моральної.

Висновок

Незважаючи на те, що в більшості країн світу встановлений загальний правовий принцип незворотності дії закону у часі, у спортивному праві цей принцип не діє. У сфері спорту встановлені інші неписані правові принципи – «lex sportiva», одним з яких є принцип відсутності зворотної сили закону. Дія цього принципу проявляється в можливості притягнути учасника спортивних правовідносин до відповідальності за використання допінгу. Кожного року Міжнародне анти-допінгове агентство WADA публікує новий перелік заборонених речовин та методів (так, у 2016 році до цього переліку був вперше внесений у якості допінгу мельдоній (мільдронат) (лат. Meldonium (mildronate)) – метаболічний засіб, що нормалізує енергетичний метаболізм клітин, які зазнали гіпоксії або ішемії, а в 2017 у цей список увійшли нікоморфін і арімістан (андроста-3,5-дієн-7,17-діон), і щодо останнього очікується, що він буде найчастіше виявлятися у тестових пробах спортсменів). Тестові проби спортсменів зберігаються у відповідних лабораторіях протягом 10 років (за правилами WADA). І при наявності позитивного результату при перевірці проби спортсмена на нову речо-

² Можливість звернення спортсмена до суду загальної юрисдикції ми вже розглядали в статті «Право на судовий захист учасника професійних спортивних відносин та його реалізація» [26].

вину з оновленого списку WADA, спортсмен, а також інші учасники спортивних правовідносин (спортивна організація, тренер, лікар) можуть бути притягнуті до відповідальності протягом 10 наступних років з моменту проведення тесту. Але, на думку автора, відповідно до положень Конституції України таке рішення можна буде потім визнати незаконним у судах загальної юрисдикції.

Література

1. Скакун О.Ф. Теория государства и права : Учебник. - Харьков: Консум; Ун-т внутр. дел, 2000. - 704 с.
2. Теория государства и права : Учебник / Под ред. Н.И. Матузова и А.В. Малько. - 2-е изд., перераб. и доп. М. : Юристъ, 2007. - 541 с.
3. Про фізичну культуру і спорт : закони України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994. - № 14. - с. 80.
4. Алексеев С.В. Спортивное право России. Правовые основы физической культуры и спорта: Учебник для студентов вузов, обучающихся по специальностям 021100 «Юриспруденция» и 022300 «Физическая культура и спорт» / Под ред. проф. П.В. Крашениникова. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2005 - 671 с.
5. Погосян Е.В. Формы разрешения спортивных споров : монография / Е. В. Погосян. - М. Волтерс Клувер, 2011. - 160 с.
6. Бордюгова Г. Місце спортивного права в національній правовій системі / Г. Бордюгова // Право України. - 2009. - № 3. - 188 с. - С. 144-147.
7. Апаров А. Н. Спортивное право Украины : Учебное пособие. / А. Н. Апаров - Киев : Истина, 2012. - 518 с.
8. World Anti-Doping Code / World Anti-Doping Agency. - 2015. - 156 p.
9. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141
10. Рішення Конституційного Суду України № 1-рп/99 від 09.02.1999 р. у справі за конституційним зверненням Національного банку України стосовно офіційного тлумачення положення ч. 1 ст. 58 Конституції України (справа про зворотну дію в часі законів та інших нормативно-правових актів) // Офіційний вісник України, 1999. - № 7. - Ст. 255.
11. Постанова Верховного суду України від 22 лютого 2017 року у справі № 6-2705цс16. Режим доступу : [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/e5e10c32ad7396c4c22580e600530745/\\$FILE/6-2705цс16.doc](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/7864c99c46598282c2257b4c0037c014/e5e10c32ad7396c4c22580e600530745/$FILE/6-2705цс16.doc);
12. Конвенція про захист прав і основоположних свобод людини // Офіційний вісник України. - 1998. - № 13 (№ 32 від 23.08.2006). - Ст. 270
13. Загальна декларація прав людини // Урядовий кур'єр. - 2008. - № 232.
14. Р. М. Абрамович. Принцип незворотності дії закону в часі у рішеннях конституційного суду України. Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/63803/11-Abramovych.pdf?sequence=1>;
15. О. В. Москалюк. Порівняльний аналіз конституційно-правового регулювання зворотної дії норми права в часі // Часопис Академії адвокатури України -- № 13 (4'2011).
16. Конституція України: Науково-практичний коментар // [ред. кол. В.Я. Тацій, Ю.П. Битяк, Ю.М. Грошевой та ін.]. - Харків: Право; К.: Ін Юре, 2003. - 882 с.
17. Є. Морозов Принцип незворотності дії в часі законів та інших правових актів. Режим доступу: <http://blog.liga.net/user/emorozov/article/26429.aspx>
18. CAS (20.8.1999 - 98/2000) AEK Athens and Slavia Prague v/ UEFA, in Reeb (Hrsg) Digest of CAS Awards II 1998 -2000, 2002, S. 38, 103
19. Arbitration CAS ad hoc Division (O.G. Atlanta) 96/001 US Swimming / Federation Internationale de Natation Amateur (FINA), award of 22 July 1996
20. Про антидопінговий контроль у спорті : Закон України // Голос України, 2017. - № 42.
21. Про ратифікацію Міжнародної конвенції про боротьбу з допінгом у спорті: Закон України // Голос України, 2006. - № 158;

22. Міжнародна конвенція про боротьбу з допінгом у спорті // Офіційний вісник України, 2006. – № 34. – С. 54;

23. Антидопінгові правила Національного антидопінгового центру, затверджені Національним антидопінговим центром. Наказ № 58 від 30 вересня 2015 р. Режим доступу: http://www.fspu.org.ua/images/doc/5-2_NADC-Rules-2015_2017-02-13_001.pdf;

24. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням відкритого акціонерного товариства «Всеукраїнський Акціонерний Банк» щодо офіційного тлумачення положень пункту 22 частини першої статті 92 Конституції України, частин першої, третьої статті 2, частини першої статті 38 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про відповідальність юридичних осіб) // Офіційний вісник України, 2001. – № 24. – с. 57.

25. Раданович Н. Проблемы обеспечения соответствия законодательства Украины европейской Конвенции о защите прав и основных свобод человека: общетеоретическая характеристика / Н. Раданович // Вестник Львовского Университета. – 2012. – № 35. – С. 85–92.

26. Тіхонова М.А., Бортнік О.Г. Право на судовий захист учасника професійних спортивних відносин. // Eurasian Academic Research Journal. – 2016. – №3 (03). – С. 46–52.

SUMMARY

Physical culture and sport permeate human life through and through. Since childhood, parents have been teaching their children to monitor their health, giving them to a wide variety of sports sections (some parents want their child to win all possible prizes and become a great athlete, and some parents want their child to go in for sports, but not Exposed to the streets). Then comes the school and university. Both in school and in higher educational institutions, more and more attention is paid to the development, if not professional sports, then at least physical culture and amateur sports. Growing up and gaining some experience in life, a person tries to maintain his beauty and health, and for this he again returns to the sport. And even if this does not happen, then sport as a game, competition, spectacle and rivalry is still close. People who are not at all interested in sports in society are much less than those who, if not engaged, are at least sick and empathize with their favorite team, their national team.

For other people, sport becomes their life – for coaches, professional athletes, instructors, sports agents and managers.

To date, sports and physical culture are an integral part of the development of a healthy society, and as a consequence of a healthy state. Sport, although called the socio-economic phenomenon of the twentieth century, but, nevertheless, it permeated human life since prehistoric times.

But while our country is still lagging behind in the development of the sports industry (both its professional and amateur part, despite the successful holding of Euro 2012) from the leading and economically more developed countries of the world from the USA and Canada, Japan and France, from Finland And Norway, from Sweden, and Germany, China and from a number of other countries. And today there are a number of legal problems in sports relations. So, in our country the issue on definition of sports relations as a complex branch of law or complex branch of legislation has not been solved yet. In our country it is not customary to speak among scientists and about the peculiarities of sports legal relations. In the proposed article, we tried to highlight such a feature of these legal relationships as the operation of one of the basic principles of law – the principle of the irreversibility of the law in time and opportunities, the consequences of further legislative ignoring of the problems of sport.

Keywords: sport, sports law, sports legal relations, principles of law, the principle of the irreversibility of the law in time, a comprehensive branch of legislation, doping, WADA, the World Anti-Doping Agency, banned drugs / substances and methods, athlete.